

sikke vor Selvstændighed, der saa høit og med saamegen Grund eftertrages. Jeg vil naturligtviis paa ingen Maade hermed sige, at det paa nogen Maade har været Væbningens Skjld, at alle disse Ulykker og Nederlag ere overgaaede os; det er meget langt fra; det vilde i ligesaa høi Grad være uret at sige dette, som om man vilde sige, at det var Besætningen i Zaragoza's Skjld, at denne Fæstning omsider blev tagen. Jeg siger kun, at Maaden, hvorpaa vor Organisation var ordnet, og den Grundvold, hvorpaa den hvilede, ikke kunde føre til Andet, saafremt vor rovbegjærlige Nabo anvendte de overmægtige Stridsmidler imod os, som han virkelig satte i Bevægelse. Vi befinde os næsten i samme Stilling som Besætningen i en beleiret Stad, hvis Forværker allerede ere faldne; vore Forværker ere faldne. Naar jeg siger dette, vil jeg ikke dermed sige — jeg troer at have antydet det tidligere — at vi have mistet saa overordentlig Meget. Hvad Folketallet angaaer, have vi ikke mistet saa saare Meget, hvor smerteligt det end kan være, at de, der tale samme Tunge som vi, ere komne under tydsk Herredømme; men jeg mener, at den indtraadte Forandring i vore Grændseforhold og de Midler, hvoraf Fjenden er kommen i Besiddelse, ere det, som gjør vor hele Stilling langt farligere og betænkeligere, end den nogensinde har været. Vor sydlige Grændse er ikke mere nogen naturlig Grændse, som den dog paa en vis Maade og i en vis Henseende tidligere var; den er nu ikke Andet end en Pølegrændse, en Demarcationslinie og ikke engang saa stærkt betegnet som Demarcationslinien udenfor Kjøbenhavn. Vi have prøvet vor Lykke med staaende Hære, og vi have trukket det korteste Straa; vi have her ikke forsøgt nogen anden Organisation. Vel hittede den høitærede Krigsminister igaar, at den Organisation, hvortil Planen her var forelagt, i Virkeligheden stræbte hen mod en Almeenvæbning; men jeg kan ikke skjønne, at det forholder sig saa, jeg seer idetmindste ikke tydeligt, at den umiddelbart fører til dette Maal. Jeg kan ikke finde det rigtigt, at vi stræbe at efterligne de store Magter paa alle Maader, jeg troer, at det maa være vor Opgave med vore saa og

indskrænkede Midler og Kræfter at bruge disse Midler og disse Kræfter paa en saadan Maade, at de nogenlunde kunne veie op mod de Midler, som vore Fjender kunne anvende mod os. Men have vi da gjort dette, kan det da siges, at vi ved denne Hærplan virkelig have stræbt efter dette? Det forekommer mig ikke at være Tilfældet; jeg kan ikke Andet end finde det forunderligt, at man ikke mere indbrager den egentlige Befolkning umiddelbart i selve Væbningen. Jeg veed meget godt, at, naar der er Tale om almindelig Værnepligt, kunne vi jo med Grund og Berettigelse sige, at Befolkningen er saameget indbragen, som det vel lader sig gjøre; men saalænge der staaer saadanne afsluttede — jeg veed ikke, om jeg maa kalde dem saa — corporative Legemer som de militaire Instituter, her er Tale om, Olevskoler, Corporalskoler, Erregantskoler, Aspirantskoler med alle deres Examinere, saa siger jeg, at man ikke, saameget som jeg troer, at det er ønskeligt og godt, er kommen til at anvende den umiddelbare Folkestyrke. Man har kort sagt ikke havt Die for det egentlige Forsvar, det vil sige det Forsvar, som meest paatrængende maatte ligge for os, nemlig den almindelige Folkevæbning, og jeg kan ikke see, at der for en lille Stat under de Omstændigheder, hvorunder vi befinde os, gives nogen anden, bedre, selvstændigere og hensigtsmæssigere Væbning end netop den almene Folkevæbning. Det er af disse Grunde, at jeg ikke kan give den hele Plan mit Bifald i den Grad, som jeg saa inderlig gjerne vilde, og som jeg kunde have gjort, hvis det havde staaet i den høitærede Krigsministers Magt at stræbe noget længere hen mod det af mig angivne Maal, hvortil han jo synes at sigte, idet han vil have Hærplanen betragtet ikke som noget Afsluttet, men som et Overgangsled til den almene Folkevæbning eller en Militis. De Grundregler og Grundprinciper, der stille den almindelige Folkevæbning fra den staaende Hærs Organisme, ere jo temmelig almindelig bekendte, og jeg skal ikke — idetmindste ikke ved denne første Behandling — opholde mig videre derved. Hovedprinciperne ere jo en forkortet Uddannelsesløb, ingen stadig Tjeneste, en Sammenfalden af Uddannelsesløbet med Tjenesteløbet, tildeels ulønnede Besalingsmænd; disse